

Miejsce na naklejkę z kodem szkoły

<p>Arkusz próbnej matury z „Nowinami”</p> <p>Historia</p> <p>Poziom rozszerzony</p> <p>Czas pracy 180 minut Instrukcja dla zdającego</p> <p>Sprawdź czy arkusz egzaminacyjny zawiera 24 strony (zadania 1-22) Ewentualny brak zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego egzamin. Odpowiedzi zapisz w miejscu na to przeznaczonym. Pisz czytelnie. Używaj długopisu/pióra tylko z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora, a błędne zapisy wyraźnie przekreśl. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą oceniane. Na karcie odpowiedzi wpisz swój numer PESEL. Nie wpisuj żadnych znaków w części przeznaczonej dla egzaminatora</p>	<p>2023</p> <p>Za rozwiązanie wszystkich zadań</p> <p>60 pkt</p> <p>Kod zdającego</p> <table border="1"><tr><td style="width: 30px; height: 20px;"></td><td style="width: 30px; height: 20px;"></td><td style="width: 30px; height: 20px;"></td></tr></table>			

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Zad. 1 (2 pkt)

historia.org.pl/2018/11/28/matura-z-historii-cz-ii-starozytne-kregi-cywilizacyjne/

Herodot, Dzieje. O egipskim rolnictwie

Egipcjanie, w porównaniu ze wszystkimi innymi ludźmi, z najmniejszym trudem zbierają plony z ziemi: wszak nie potrzebują się biedzić, żeby pługiem rozrywać bruzdy albo kopać, albo wykonywać jakąś inną pracę z tych, którymi reszta ludzi trudzi się dla zasiewu. U nich rzeka sama z siebie przybywa, nawadnia rolę, a nawodniwszy je, znowu opada. Wtedy każdy obsiewa swą rolę i wpuszcza na nią świnie, a kiedy one wdepczą nasiona w ziemię, oczekuje zniw, po czym znowu przy pomocy świń wymłóca ziarno i znosi je do spichlerza. Albowiem jasne jest, że ta część Egiptu jest dla Egipcjan ziemią świeżo pozyskaną i darem rzeki.

<http://spotkaniazahistoria.blogspot.com/2015/10/teksty-starozytnosc.html>

1.1. (1 pkt) Rozstrzygnij, czy warunki naturalne miały wpływ na powstanie najstarszych cywilizacji. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

1.2. (1 pkt) Rozstrzygnij, czy autor drugiego źródła miał rację opisując warunki życia i pracy egipskich chłopów. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Zad. 2. (2 pkt)

Postępowanie było takie: Każdy otrzymywał skorupkę i pisał na niej nazwisko człowieka, którego chciał usunąć spośród obywateli. Tabliczkę zanosił na umówione miejsce na agorze, zamknięte wkoło ogrodzeniem. Tam najpierw archonci przeliczali ilość skorupek. Bo jeżeli głosujących było mniej niż sześć tysięcy, wynik sądu skorupkowego był nieważny. Następnie odkładano tabliczki z poszczególnymi imionami osobno i tego, kto był wymieniony największą ilością głosów, ogłaszano jako usuniętego na dziesięć lat, z zachowaniem prawa własności.

Plutarch, *Żywoty sławnych mężów*, za: <http://spotkaniazhistoria.blogspot.com/2017/01/teksty-zrodowe-rozdzia-2-grecja.html?view=sidebar>

2.1. (1 pkt) Podaj nazwę państwa, gdzie opisana procedura była stosowana.

Nazwa państwa:

.....

2.2. (1pkt) Wyjaśnij, w jakim celu odbywał się sąd skorupkowy.

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zad. 3. (3 pkt)

Tyberiusz [Grakchus], przekonany o słuszności i szlachetności swych zamiarów, walczył o ich urzeczywistnienie z wymownością, która by potrafiła przedstawić w dobrym świetle nawet najgorszą sprawę. Toteż szczególnie potężny i niezwykły był jego głos, gdy stawał wobec całych mas ludowych zgromadzonych dokoła mównicy i mówił o niedoli ubogich obywateli: »Dzikię zwierzęta żyjące na ziemi italskiej mają w niej swoje legowiska, mają przynajmniej nory i doły, w których mogą się schronić spokojnie, a ludzie w obronie Italii i życie swoje poświęcający dla jej sprawy - nie mają w swej ojczyźnie niczego prócz powietrza światła! Bez domu i bez stałego miejsca zamieszkania, błakają się po świecie razem z dziećmi i żonami swoimi, a tymczasem wszechwładni wodzowie, wzywając żołnierzy do obrony świątyń i grobów rodzinnych przed wrogiem, wyraźnie ich tylko okłamują! [...] Idą do walki na śmierć i wmawia się w nich przy tym, że są panami świata, a tymczasem żaden z nich nie posiada na własność ani jednej piędzi ziemi!«.

Plutarch z Cheronei, *Żywot Tyberiusza i Gajusza Grakchów*, za: <http://spotkaniazhistoria.blogspot.com/2015/11/teksty-zrodowe-rzym.html>

3.1. (2 pkt). Rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe:

ZDANIE	PRAWDA	FALSZ
Tyberiusz Grakchus pełnił urząd trybuna ludowego.	P	F
Plebejusze to uprzywilejowana warstwa społeczna w starożytnym Rzymie.	P	F
Opisywane w tekście źródłowym wydarzenia miały miejsce przed upadkiem republiki rzymskiej.	P	F

3.2. (1 pkt) Wyjaśnij, jaką reformę zaproponowali bracia Grakchowie aby rozwiązać opisywany w źródle problem:

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

.....

Zad. 4. (2 pkt)

A)

[https://player.slideplayer.pl/1/405349/#B\)Bbbbbb](https://player.slideplayer.pl/1/405349/#B)Bbbbbb)

B)

<https://pl.wiktionary.org/wiki/panteon>

4.1. Rozstrzygnij, która z budowli przedstawia zabytek sztuki greckiej, a która to zabytek sztuki rzymskiej:

Architektura grecka:

.....

Architektura rzymska:

.....

4.2. Wyjaśnij, jaką funkcję sprawował budynek przedstawiony w źródle b):

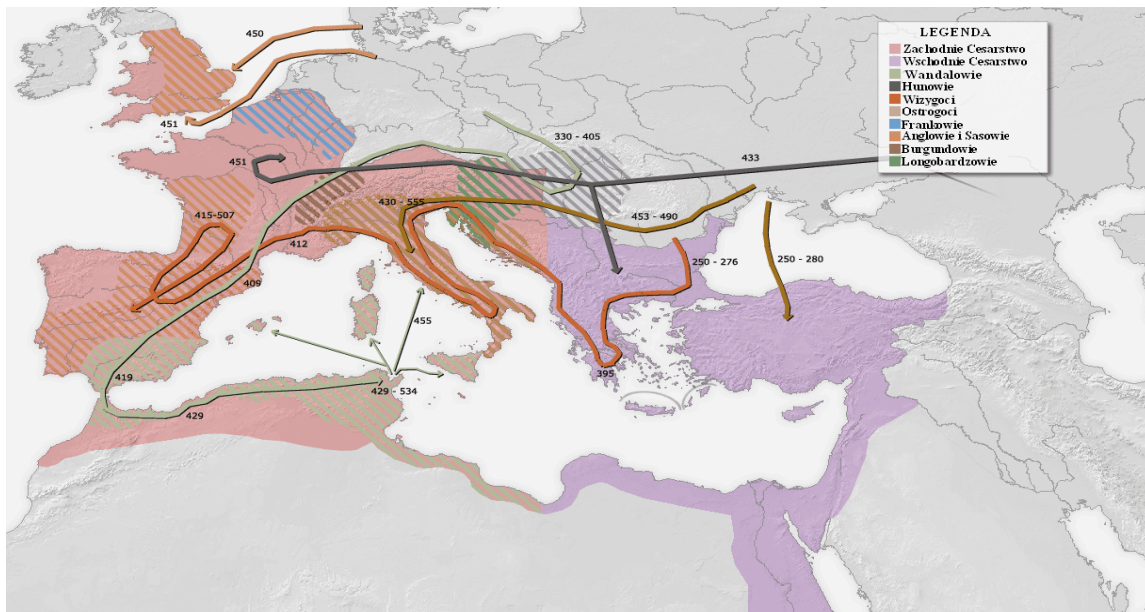
Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zad. 5 (2 pkt)

<https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/63/MapaWielkiejWedrowkiLudow.png>

5.1. (1 pkt)

Rozstrzygnij, czy zjawisko prezentowane na mapie miało wpływ na upadek cesarstwa zachodniorzymskiego. Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

.....

5.2. (1 pkt)

Wybierz prawidłowe odpowiedzi:

1. Ostatni cesarz cesarstwa zachodniorzymskiego to:

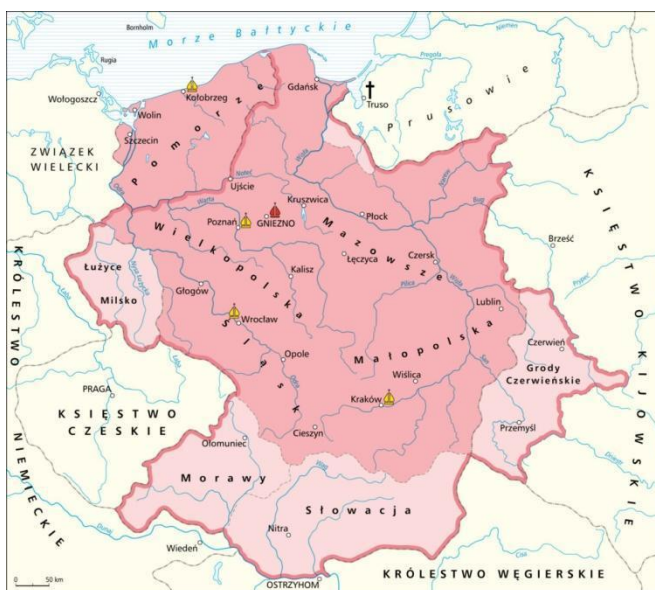
- a) Aureliusz
- b) Romulus Augustulus
- c) Konstantyn

2. Został on pozbawiony władzy przez:

- a) Atyllę
- b) Odoakra
- c) Teodozjusza Wielkiego.

Zad. 6. (2 pkt)

A)

<http://wlpzpolске.pl/index.php?etap=10&i=1242&nomenu=1>

B)

965 Dąbrówka przybyła do Mieszka.

966 Mieszko księżę Polski chrzci się.

Rocznik kapitulny krakowski, w: Monumenta Poloniae Historica, t.II, str. 792

C)

Bolesław, książę polski, dowiedziawszy się o śmierci cesarza Henryka, pałał (...) do tego stopnia pychą, że przywłaszczył sobie nieprzystojnie koronę(...)

Rocznik kwedlinburski, w: H. Paszkiewicz, Dzieje Polski, str. 217.

6.1. (1 pkt) Rozstrzygnij, które ze źródeł pisanych (B czy C) pochodzi z czasów panowania władcy, którego państwo przedstawia mapa ze źródła A). Odpowiedź uzasadnij

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

6.2. (1 pkt) Podaj datę wydarzenia opisanego w źródle C). Wyjaśnij , jakie było znaczenie tego wydarzenia.

Data:

.....

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zad. 7 (2pkt)

(...) W imię świętej niepodzielnej Trójcy, Ja Konrad, z bożego miłosierdzia książę Mazowsza i Kujaw (...) podaję do wiadomości, że z uwagi na nagrodę niebieską i zbawienie duszy mojej oraz dla obrony wiernych, za zgodą Agafii, żony mojej i synów mych (...) nadałem Marii św. I braciom Zakonu Niemieckiego całe terytorium chełmińskie niepodzielnie ze wszystkimi przynależnościami (...) na wieczyste posiadanie z całym pożytkiem i z wszelką wolnością (...) Obiecałem też, że gdyby ktokolwiek pomienionym braciom czynił przeszkody w posiadaniu tej ziemi, to ja z całą potęgą będę ich bronił. Owi zaś bracia przyrzekli też mnie i wszystkim moim dzieciom, że z całą wiernością wraz z nami walczyć będą każdego czasu stosownie do woli bożej i wedle swej możliwości (...) przeciw wrogom Chrystusa i naszym, mianowicie przeciw wszystkim poganom (...) bez jakiegokolwiek podstępu lub fałszu, nawet gdyby tylko jeden z nich pozostał przy życiu. (...)

spotkaniazahistoria.blogspot.com/2015/11/teksty-zrodowe-sredniowiecze.html

7.1. (1 pkt) Wyjaśnij, dlaczego książę Konrad Mazowiecki wystawił cytowany dokument.

Wyjaśnienie:

.....
.....

7.2. (1 pkt) Podaj datę likwidacji państwa zakonnego, które powstało w wyniku wystawienia cytowanego dokumentu oraz nazwę świeckiego państwa, które zostało utworzone po likwidacji państwa zakonnego

Data:

.....

Nazwa państwa:

.....

Zad. 8. (2 pkt)

(...)12. Ani podatek tarczowy ani zasiłek pieniężny nie będą nakładane w naszym królestwie jak tylko poprzez uchwałę Rady ogólnej naszego kraju, chyba że chodziłoby o środki na wykupienie naszej osoby z niewoli, lub na pasowanie na rycerza naszego syna pierwородnego, lub na wydanie po raz pierwszy za mąż naszej pierwородnej córki, a i wówczas zasiłek na ten cel winien by ć umiarkowany, a w podobny sposób dziać się ma z zasiłkiem pobieranym od miasta Londynu

(...)14. A na obrady rady królestwa decydujące o przyznaniu zasiłku pieniężnego na inne cele aniżeli trzy wyżej wymienione wypadki lub o na łożeniu podatku tarczowego polecimy wzywa ć pismami opatrzonymi naszą pieczęcią: arcybiskupów, biskupów, opatów, hrabiów i większych baronów, a ponadto polecimy wezwać zwyczajnie poprzez naszych szeryfów i baliwów tych wszystkich, którzy z naszych rąk uzyskali lenna i to na oznaczony dzień i to mianowicie co najmniej na czterdzieści dni przed oznaczonym terminem wraz ze wskazaniem miejsca obrad. A we wszystkich owych wezwaniach podamy cel obrad. Po tak uczynionym powiadomieniu przystąpi się w oznaczonym czasie do obrad z obecnymi, choćby nawet nie wszyscy wezwani się stawili.

8.1. (1 pkt) Uzupełnij tekst:

Dokument, którego fragment jest cytowany w źródle, nosi nazwę:

.....

Został wydany przez króla:

.....
.....

8.2. (1 pkt) Rozstrzygnij, czy ten dokument miał wpływ na uformowanie się monarchii stanowej w Anglii. Swoją odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

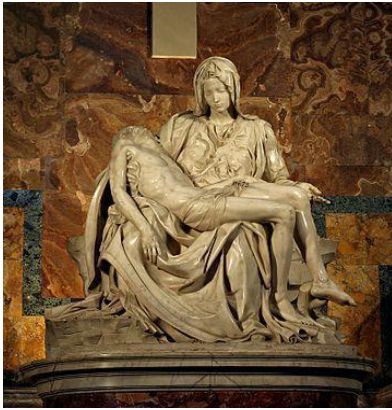
Zad. 9. (2 pkt)

A)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Pieta_z_Lubi%C4%85%C5%BCa

B)

<https://pl.wikipedia.org/wiki/Pieta>

Zad. 9. (2 pkt) Rozstrzygnij, która z ilustracji ukazuje dzieło renesansowe. Wybór uzasadnij, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie:

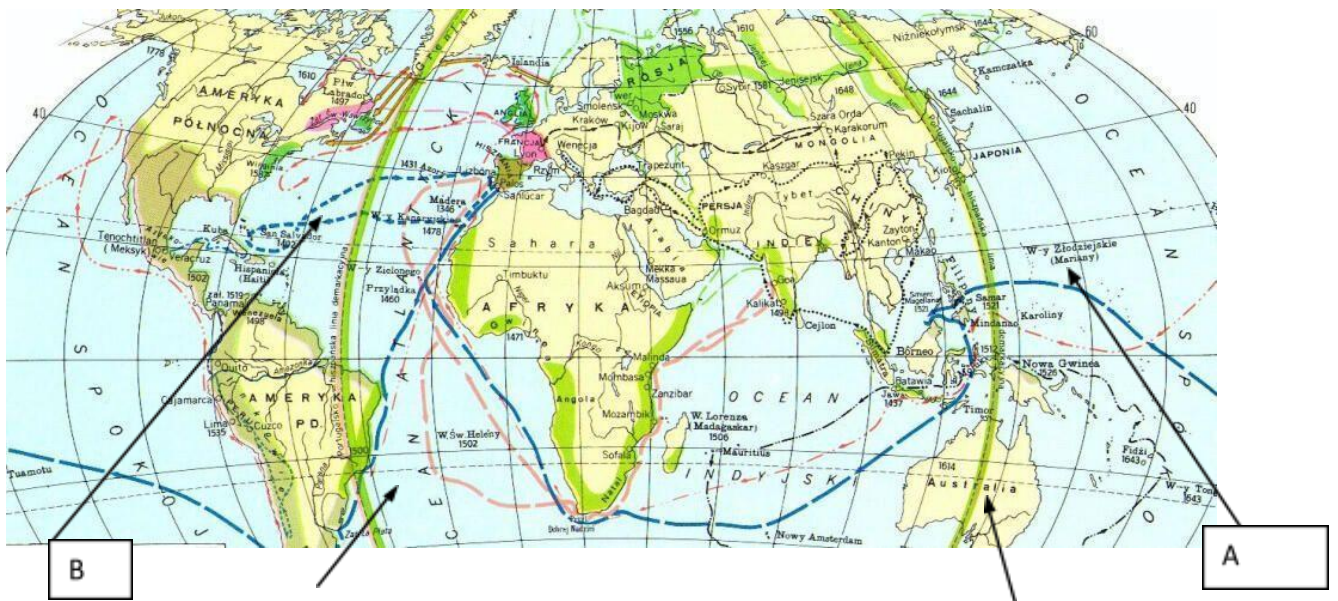
.....

Uzasadnienie:

.....

.....

Zad.10. (3 pkt)

<https://www.asta24.pl/2015/08/09/sladam-wielkich-odkrywcow>

10.1. (2 pkt) Rozstrzygnij, które zdania są prawdziwe, a które fałszywe:

Zdanie	Prawda	Falsz
Podróż zaznaczona literą „A” była pierwszą wyprawą dookoła świata.	P	F
Podróże zaznaczone literą „B” były organizowane przez władców Portugalii.	P	F
Drogę morską do Indii odkryli żeglarze hiszpańscy.	P	F

10.2. (1 pkt) Wyjaśnij, co oznacza linia wyznaczona na mapie pod literą „C”.

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zad.11. (2 pkt)

A)

<https://simpledancerslife.com/wiedza-o-tancu-3/>

B)

„(...) Ponieważ nie ma na ziemi po Bogu nikogo większego od suwerennych książąt i ponieważ są oni przez niego ustanowieni jako jego namiestnicy, a żeby rozkazywali innym ludziom, trzeba zwracać uwagę na ich godność, aby z całym posłuszeństwem uszanować i uczcić ich majestat, myśleć i mówić o nich z pełną czcią, albowiem ten, kto znieważa swego suwerennego księcia, znieważa Boga, którego jest on obrazem na ziemi. [...]”

Jean Bodin, *Sześć ksiąg o Rzeczypospolitej*

przekł.: R. Bierzanek, Z. Izdebski, J. Wróblewski, Warszawa 1958, s. 171.

11.1. (1 pkt)

Rozpoznaj postać władcy ze źródła A):

Postać:

.....
.....

11.2. (1 pkt)

Rozstrzygnij, czy zaprezentowana w źródle B) idea władzy jest zgodna z celami polityki władcy ze źródła A). Odpowiedź uzasadnij:

Rozstrzygnięcie:

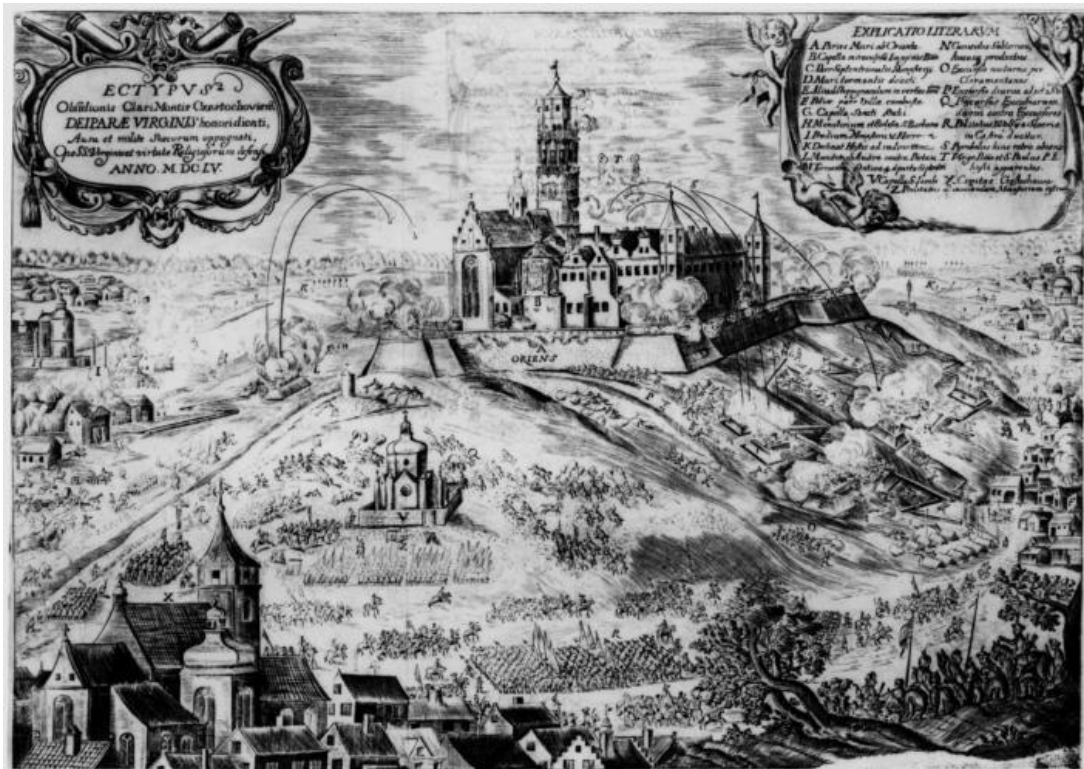
.....

Uzasadnienie:

.....
.....
.....

Zad.12 (2 pkt)

A)

Oblężenie Jasnej Góry, rycina Johanna Bensheimera, 1681; Biblioteka Narodowa

B)

(...)Sześć szwedzkich okrętów na walkę ruszało
A każdy z nich większy od naszych dwóch
Choć siły nierówne bo dział było mało
To w polskich załogach bojowy był duch(...)
Huknęła salwa wiatr żagle złapały
Błysnęły armaty z burtowych furt
Dziewięć korabi do walki ruszało
Od strony półwyspu stał szwedzki wróg(...)
Błyskały armaty gwizdały kartacze
I z traskiem okręty zwały się dwa
Wodnik przypuścił abordaż zuchwały
Pogrążył się szwedzki galeon wśród fal(...)
Tigern i Solen okręty rozbite
A reszta Szwedów uciekła gdzieś w dal
Admirał Dickmann legł w boju zabity
Lecz flota spod Orła zwycięstwo swe ma(...)

Szanta oliwska, autor tekstu Tomasz Piórski, za: <http://czteryrefy.pl/data/dskgrtx/teksty/oliwska.html>

12.1. (1 pkt) Rozstrzygnij, które ze źródeł przedstawia wydarzenie chronologicznie późniejsze.

Rozstrzygnięcie:

.....

12.2. (1 pkt) Wyjaśnij, jaki wpływ na przebieg wojny ze Szwecją miało wydarzenie przedstawione w źródle A)

Wyjaśnienie:

.....

.....

.....

Zad 13. (3 pkt)

www.historion.pl/historia/nowozytnosc/art/rewolucja_francuska_w_cieniu_gilotyny_1789_1799.html

Wyjaśnij wymowę karykatury, interpretując jej elementy graficzne. W odpowiedzi uwzględnij kontekst historyczny.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zad.14. (2 pkt)

Na podstawie notek biograficznych rozpoznaj postacie. Podaj imię i nazwisko każdej z nich.

Opis postaci	Imię i nazwisko
Polski generał, uczestnik wojny w obronie Konstytucji 3 maja, brał udział w insurekcji kościuszkowskiej, twórca Legionów Polskich we Włoszech, walczył w armii Księstwa Warszawskiego, po śmierci księcia Józefa Poniatowskiego objął naczelne dowództwo wojsk polskich.	
Polityk i dyplomata austriacki, jeden z głównych twórców ładu europejskiego na kongresie wiedeńskim, przyczynił się do powstania Świętego Przymierza, w Austrii rządził do 1848 roku, przekształcił Austrię w państwo policyjne z surową cenzurą, za co znienawidził go lud.	
Minister Skarbu Królestwa Polskiego w latach 1821-1830, twórca Banku Polskiego, architekt polityki gospodarczej Królestwa, doprowadził do ożywienia gospodarki Królestwa; występował przeciwko powstaniu listopadowemu.	

Na podstawie: Paweł Klint, Piotr Galik, Zrozumieć przeszłość. Dzieje nowożytne. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Część 2. Str.437; Piotr Galik, Zrozumieć przeszłość. Lata 1815-1939. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Część 3. Str.11, str. 93

Zad.15. (2 pkt)

A)

<http://wlczpolske.pl/index.php?etap=10&i=1335>

B)

Cały układ powstania warszawskiego był [...] zły, [...]. Skomplikowany projekt rozbrojenia pięciu pułków, tak zwanych rosyjskich, wtenczas tylko byłby mógł się udać, gdyby generałowie polscy byli do spisku należeli i gdyby rozkazy do powstania były z góry wychodziły. Tymczasem do spisku nie wchodził ani jeden wyższy oficer. [...]Co do zamordowania generałów, czyn ten nie może być dostatecznie hydżonym [potępieniem].

Co to za dziwne było żądanie, ażeby generałowie [...] na których daleko większa ciążyła odpowiedzialność nie tylko przed rosyjskim cesarzem, ale i przed narodem polskim, generałowie, którzy [...] do spisku nie należeli i o niczym nie wiedzieli, ażeby, [...] na niespodziewane wezwanie buntu stawali się jego przywódcami! [...] Jednego tylko Konstantego zabicie byłoby się mogło wydawać potrzebnym [...] atoli i to przedsięwzięcie nie udało się. [...] ale największy błąd [...], który najgubniejszy miał wpływ na powstanie [...], był rozpoczynać powstanie bez naczelnika, bez ustanowienia rządu rewolucyjnego [...].

<http://spotkaniazhistoria.blogspot.com/2015/10/teksty-xix-wiek.html>

Rozstrzygnij, czy oba źródła dotyczą tego samego wydarzenia. Uzasadnij rozstrzygnięcie, odwołując się do obu źródeł.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

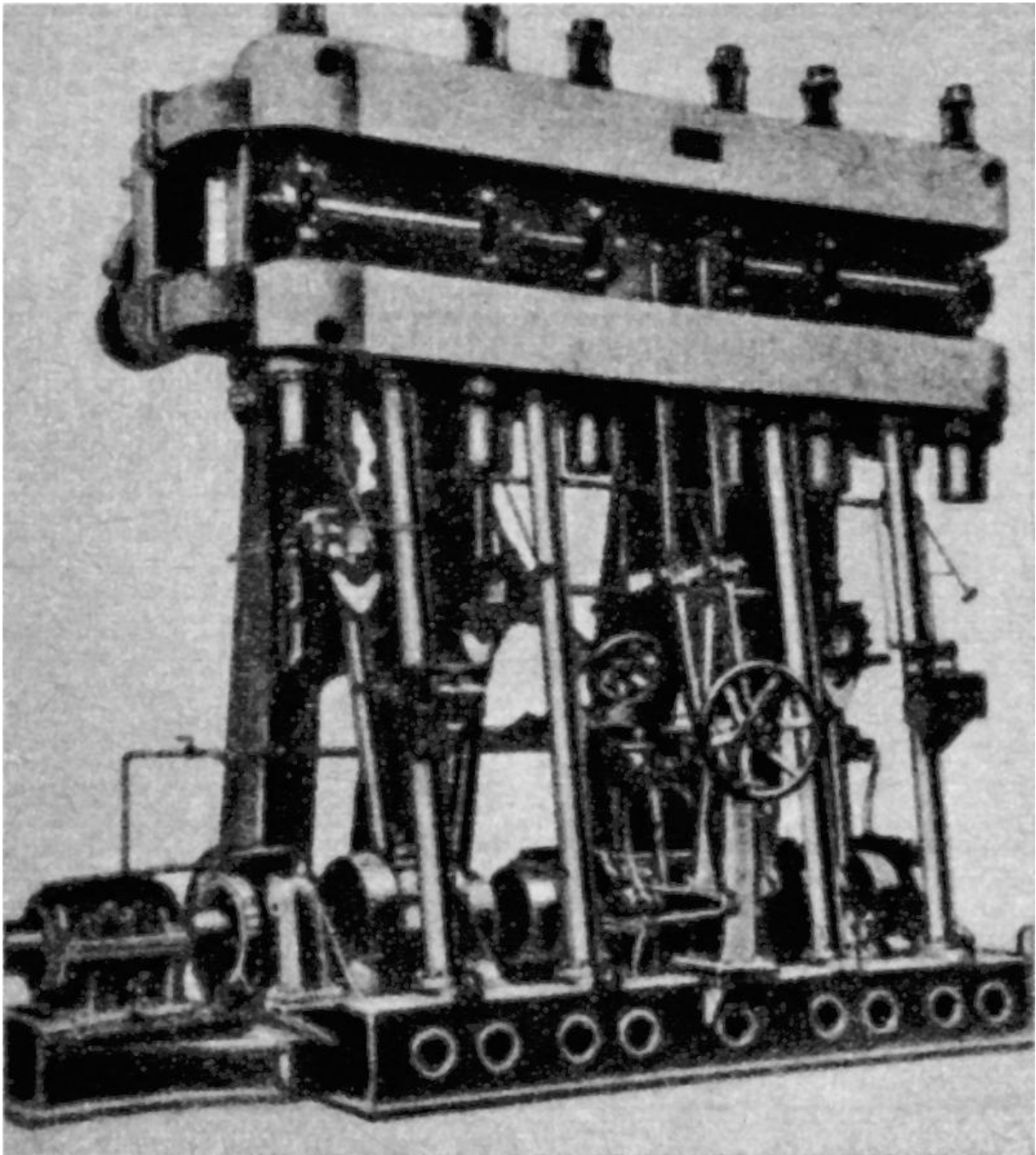
Zad. 16. (2 pkt)

A)

„(...)ogół przemian technicznych, ekonomicznych i społecznych, zapoczątkowany w II połowie XVIII wieku w Anglii i Szkocji, związany z nowymi wynalazkami technicznymi i przejściem od gospodarki opartej na rolnictwie, produkcji rzemieślniczej i manufakturowej do produkcji mechanicznej, doprowadził do powstania wielkiego przemysłu fabrycznego i nowoczesnej cywilizacji przemysłowej.”

Paweł Klint, Piotr Galik, Zrozumieć przeszłość. Dzieje nowożytne. Podręcznik do historii dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Część 2. Str.472

B)

https://pl.wikipedia.org/wiki/Maszyna_parowa#/media/Plik:SS_Olza_steam_engine.jpg

16.1. (1 pkt)

Podaj nazwę zjawiska, zdefiniowanego w źródle A):

Nazwa:

.....

16.2. (1 pkt)

Rozstrzygnij, czy maszyna przedstawiona w źródle B) miała wpływ na zaistnienie zjawiska ze źródła A). Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Zad.17. (1 pkt)

Bolesne wydarzenia z 28 czerwca udowodniły obecność ruchu wywrotowego w Serbii, którego celem jest oddzielenie pewnych części terytorium Monarchii Austro-Węgierskiej. Ten ruch, który powstał pod okiem Rządu Serbskiego, później znalazł wyraz w aktach terroryzmu poza terytorium Królestwa, w przypadkach zamachów i morderstw.

[...] Królewski Rząd Serbski nie uczynił nic, aby stłumić ten ruch. [...] Z wypowiedzi mężów stanu i zeznań kryminalnych autorów zamachu z 28 czerwca jasno wynika, że morderstwo w Sarajewie było wymyślone w Belgradzie, że mordercy otrzymali broń i bomby, w które byli wyposażeni, od serbskich oficerów i urzędników.

[...] Żeby położyć temu kres, Cesarski i Królewski Rząd czuje się zmuszonym żądać, aby Rząd Serbski udzielił oficjalnego zapewnienia, że potępi propagandę skierowaną przeciwko Austro-Węgrom, to jest całość działań, których ostatecznym celem jest oddzielenie od Monarchii terytoriów, które do Niej należą; i że uzna swój obowiązek stłumić, w każdym znaczeniu tego słowa, tę kryminalną i terrorystyczną propagandę. [...]

<http://spotkaniazhistoria.blogspot.com/2015/10/teksty-xx-wiek.html>

Podaj nazwę konfliktu, które zostało zapoczątkowane wydarzeniami opisanymi w źródle.

Nazwa:

.....

.....

Zad. 18. (2 pkt)

A)

Wiem, że winienem obszerne wytłumaczenie wypadków w mojej ojczyźnie. Nie chcę zatrzymywać się długo na różnych detalach, które dotąd zbieram jako materiał historyczny, lecz dam panu ogólny przebieg wypadków, tak jak on wrył się w moją pamięć. Przypuszczam, że pan pamięta, że przez cały początek roku bieżącego, nie mówiąc już o końcu roku ubiegłego, toczę usilną walkę o naprawę stosunków w Rzeczypospolitej, specjalnie zaś w wojsku. Walka ta w swoich perypetiach nie dawała nigdy decyzyjnego

rezultatu. Tak, że wydawało się, że przeciwko moim postulatom ześrodkowały się wszystkie siły, które według mnie zatrzymały proces rozwoju Polski, a zwiększając ustawicznie demoralizację i gangrenę aparatu państwowego, czyniły dla mnie niemożliwym trwanie dłużej w bezczynności. Oburzała mnie specjalnie absolutna bezkarność wszystkich nadużyć w państwie i wzrastająca coraz bardziej zależność państwa od wszystkich „nuworyszów”, którzy na równi ze mną i wielu ludźmi przyszli do państwa polskiego ubodzy i zdążyli kosztem państwa i kosztem wszystkich obywateli w kilka krótkich lat wyrosnąć na potentatów pieniężnych, chcąc, by ku hańbie naszej ojczyzny, państwo we wszystkich drobiazgach zależało od nich.

Ostatnim momentem, który mnie zmusił do decyzji, było utworzenie rządu przypominającego mi bezecnej pamięci rząd, z powodu którego wyszedłem ze służby państwowej, nie chcąc swoim imieniem i służbą popierać ludzi, którzy, zdaniem moim brali udział w najcięższej zbrodni, dokonanej na Polsce – zabójstwie Prezydenta Rzeczypospolitej, Gabriela Narutowicza, mego zresztą osobistego przyjaciela.

Wywiad Józefa Piłsudskiego dla „Kuriera Poznańskiego” z 25 maja 1926 roku, [w:] S. B. Lenard, M. Sobańska-Bondaruk, Wiek XX w źródłach. Wybór tekstów źródłowych z propozycjami metodycznymi dla nauczycieli historii, studentów i uczniów, Warszawa 1998, s. 165–166.

B)

Artykuł 2

- (1) Na czele Państwa stoi Prezydent Rzeczypospolitej.
- (2) Na Nim spoczywa odpowiedzialność wobec Boga i historii za losy Państwa.
- (3) Jego obowiązkiem naczelnym jest troska o dobro Państwa, gotowość obronną i stanowisko wśród narodów świata.
- (4) W jego osobie skupia się jednolita i niepodzielna władza państwowa.

<http://libr.sejm.gov.pl/tek01/txt/kpol/1935-r1.html>

18.1. (1 pkt)

Podaj nazwę wydarzenia o którym mówi źródło A).

Nazwa:

.....

18.2. (1 pkt)

Rozstrzygnij, czy tekst cytowany w źródle B) powstał w wyniku wydarzenia ze źródła A).

Odpowiedź uzasadnij.

Rozstrzygnięcie:

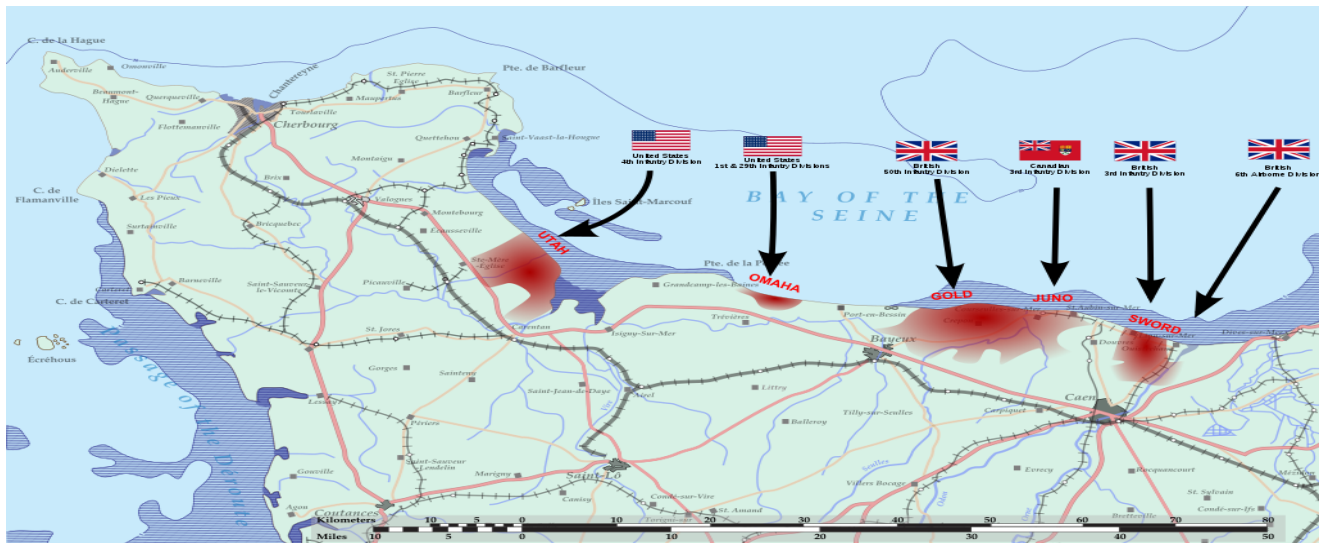
.....

Uzasadnienie:

.....

.....

Zad.19. (2 pkt)

Autorstwa Operations Greenwood and Pomegranate Normandy July 1944 EN.svg; Philg88Derivative work: Hogweard - Operations Greenwood and Pomegranate Normandy July 1944 EN.svg, CC BY 4.0, <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=69750501>

19.1. (1 pkt)

Wskaż prawidłową odpowiedź:

Operacja ukazana w źródle odbyła się:

- a) po zrzuceniu bomby atomowej na Hiroszimę
- b) po wybuchu powstania warszawskiego
- c) przed konferencją w Teheranie
- d) po bitwie stalingradzkiej

19.2. (1 pkt)

Podaj nazwę operacji przedstawionej w źródle

Nazwa:

.....

.....

.....

Zad. 20. (2 pkt)

A)

Obraz, Józef Chełmoński, W ogródku.

B)

<https://etnomuzeum.eu/zbiory/-272>

Rozstrzygnij, które ze źródeł przedstawia styl socrealistyczny. Odpowiedź uzasadnij, podając dwa argumenty w odniesieniu do źródła.

Rozstrzygnięcie:

.....

Uzasadnienie:

.....

.....

.....

Zad. 21. (3 pkt)

Kryzys kubański - amerykański rysunek z epoki (Domena publiczna)

Wyjaśnij wymowę karykatury, interpretując jej elementy graficzne. W odpowiedzi uwzględnij kontekst historyczny.

.....

.....

.....

.....

Zadanie 22. (0–15)

Zadanie zawiera trzy tematy. Wybierz jeden z nich do opracowania. Twoja wypowiedź powinna liczyć minimum 300 słów.

1. Kościół odegrał dominującą rolę w czasach średniowiecza. Odnies się do tego stwierdzenia uwzględniając aspekty polityczny, kulturowy i religijny.
2. Rzeczpospolita w XVII wieku weszła w czasy kryzysu. Odnies się do tego stwierdzenia uwzględniając politykę zagraniczną, wewnętrzną i sytuację społeczno-gospodarczą.
3. Polacy mogą się wybić na niepodległość jedynie w oparciu o własne siły. Odnies się do tego stwierdzenia na przykładzie trzech wybranych polskich powstań XIX i XX wieku.